

prima instanță: Judecătoria Râșcani mun. Chișinău
judecător: L. Holevițcaia
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: D. Manole, G. Dașchevici, L. Popova

dosarul nr. 3r-131/17

DECIZIE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:
Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Chiril Dumitru,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Chiril Dumitru
împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor
Interne cu privire la contestarea actului administrativ
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017, prin care a
fost restituită cererea de apel depusă de Chiril Dumitru ca fiind depusă în afara
termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 08 iulie 2016, Chiril Dumitru au depus cerere de chemare în judecată
împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al MAI cu privire la contestarea
actului administrativ.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 09 decembrie 2016
acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

La 08 februarie 2017, Chiril Dumitru a depus cerere de apel împotriva
hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea
hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017, a fost restituită
cererea de apel declarată de Chiril Dumitru ca fiind depusă în afara termenului
legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 23 iunie 2017, Chiril Dumitru a declarat recurs împotriva încheierii
instanței de apel din 22 iunie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea
încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de

apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, fiind pasibilă de casare, deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Menționează că, cu hotărârea primei instanțe din 09 decembrie 2016 a făcut cunoștință la 09 ianuarie 2017. Totodată a invocat că cererea de apel a fost depusă la 08 februarie 2017, în termen, din care considerente nu a solicitat repunerea în termen.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii din 22 iunie 2017 la 23 iunie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 22 iunie 2017, Curtea de Apel Chișinău a dispus restituirea cererii de apel ca fiind depusă în afara termenului legal.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 117-118).

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la restituirea apelului declarat de către Chiril Dumitru ca fiind depus în afara termenului legal, este justificată.

În susținerea opiniei date se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care direct prevăd că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii, nu de la data depunerii cererii de întocmire a hotărârii integrale, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Respectiv, aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea, care a fost prezentă la

pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 09 decembrie 2016 prin care a fost respinsă ca nefondată acțiunea înaintată de Chiril Dumitru împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al MAI cu privire la contestarea actului administrativ, a fost emis și pronunțat la 09 decembrie 2016.

Tot din actele cauzei se constată că după pronunțarea dispozitivului hotărârii, la data de 14 decembrie 2016, prima instanță a remis copia acestuia în adresa reclamantului Chiril Dumitru, care nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului (f. d. 83).

Este cert și faptul că la data de 24 octombrie 2016 Chiril Dumitru a fost prezent în ședința de judecată, cunoscând astfel despre întreruperea ședinței de judecată pînă la data de 09 decembrie 2016, ora 14:00 (procesul-verbal f.d. 78-verso-79).

Cu toate acestea, Chiril Dumitru a depus cererea de apel împotriva acestei hotărâri numai la 08 februarie 2017, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de lege, fără a solicita repunerea în termen a acestuia, în ordinea stabilită la art. 116 CPC.

În acest context este de remarcat că prevederile art. 236 alin. (4) CPC, care indică că participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile, nu constituie un temei de extindere a termenului stabilit prin lege, după cum indică recurentul.

Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) CPC este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu de la data recepționării acestuia, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține ca lipsită de suport și susținerea recurentului referitor la faptul că cu hotărîrea primei instanțe din 09 decembrie 2016, a făcut cunoștință la 9 ianuarie 2017, și respectiv termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat din data de 9 ianuarie 2017.

Concomitent, instanța de recurs consideră oportun de a reitera în speță și prevederile art. 116 alin. (1) și (3) CPC RM, care statuează că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

La caz, însă, după cum a reținut și instanța de apel, Chiril Dumitru nu a solicitat repunerea apelului în termen.

Mai mult decît atît, materialele cauzei denotă că Chiril Dumitru avea la cunoștință despre existența prezentului litigiului și examinarea cauzei în instanța de judecată, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată din

24 octombrie 2016 (f.d. 78-verso), la care a fost judecată pricina în fond, cunoscând despre întreruperea ședinței de judecată pînă la data de 09 decembrie 2016, ora 14:00 (procesul-verbal f. d. 79-verso), însă ultimul nu s-a prezentat la această ședință și nici a comunicat instanței despre motivele neprezentării.

Așa fiind, este cert că recurentul, Chiril Dumitru cunoscând despre existența prezentului litigiu și data examinării lui, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

În acest context, instanța de recurs reiterează și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decît într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Or, prin înaintarea apelului la data de 08 februarie 2017, recurentul și-a exercitat dreptul său cu nerespectarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a apelului și să justifice în speță, admiterea excepției tardivității apelului și în consecință, atrage restituirea apelului în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) CPC.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea încălca principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și avînd în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt

nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427, lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Chiril Dumitru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Chiril Dumitru împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat